

صفحه ۲

۱- یکی از مباحث اولیه فلسفه چیست؟

پاسخ: خط اول تا دوم (یکی از مباحث اولیه ... نسبت میان آنهاست)

۲- دو مورد از پر کاربرد ترین مفاهیم میان انسان ها چیست؟ / چرا گفته می شود یکی از مباحث اولیه فلسفه، درک دو مفهوم هستی و چیستی و تعیین نسبت میان این دو است؟

پاسخ: خط دوم تا سوم (این دو مفهوم ... به کار می روند)

۳- نکته (زیر آن خط کشیده شود): بالای کادر زرد : می دانیم در اطراف ما ... نیازمان را برطرف می سازیم.

۴- اینکه هنگام گرسنگی و تشنگی به سراغ غذا می رویم یا هنگام غم و اندوه به آغوش عزیزانمان پناه می بریم، یادآور کدام اصل فلسفی است؟

پاسخ (یادداشت شود) : اصل واقعیت مستقل از ذهن

۵- نکته (یادداشت شود): قدم نخست برای شناخت دو مفهوم هستی و چیستی اعتقاد به اصل واقعیت مستقل از ذهن است.

۶- اصل واقعیت مستقل از ذهن را توضیح دهید.

پاسخ: کل کادر رنگی

صفحه ۳

۷- استفاده از کلمه این یا آن نشان دهنده چیست؟

پاسخ (یادداشت شود): پی بردن به وجود و هستی

۸- وقتی یک کودک با نشان دادن یک فیل یا زرافه می پرسد این چیست، به چه چیزی پی برده و به دنبال چیست؟

پاسخ: زیر عکس خط چهارم: کودک با استفاده از ... آگاه شود.

۹- منظور از چیستی و ماهیت یک مفهوم چیست؟

پاسخ (یادداشت شود): ویژگی های مخصوص و منحصر به فرد به هر مفهوم که آنها را از دسته دیگر مفاهیم، متفاوت و متمایز می کند.

۱۰- ویژگی های مخصوص هر شیء را در منطق و فلسفه چه می نامند؟

پاسخ(یادداشت شود): ذاتیات یک شیء

۱۱- نکته(یادداشت شود): ماهیت = چیستی = ذاتیات = واقعیت

۱۲- ماهیت و چیستی هر شیء بیان کننده چه چیزی است؟

پاسخ(یادداشت شود): ذاتیات آن شیء

۱۳- انسان در هر چیزی که مشاهده می کند، چند جنبه می یابد؟ نام ببرید.

پاسخ: کادر رنگی خط اول (انسان در هر چیزی... چیستی داشتن)

۱۴- وجه مشترک و اختصاصی موجودات چیست؟

پاسخ: کادر رنگی خط دوم (وجود وجه مشترک... اختصاصی آنها)

۱۵- نکته(یادداشت شود): قدم دوم برای شناخت دو مفهوم هستی و چیستی اعتقاد به

مشترک بودن امور واقعی در وجود و مختلف بودن آنها در ماهیت است.

صفحه ۴

۱۶- نکته(زیر آن خط کشیده شود): خط اول تا دوم: فارابی فیلسوف بزرگ ... مطرح نمود.

۱۷- آیا هستی و چیستی دو جزء از یک مفهومند؟/منظور ابن سینا از اینکه هستی و چیستی دو جنبه یک چیز هستند را با ذکر مثال توضیح دهید./ از نظر ابن سینا هستی و چیستی چه رابطه و نسبتی با هم دارند؟ با ذکر مثال بیان کنید.

پاسخ: خط دوم تا نهم: ابن سینا دیگر فیلسوف... از یک موجود هستند.

۱۸- آب را از نگاه فلسفی و شیمی با هم مقایسه کنید.

پاسخ: خط چهارم تا هشتم: از نگاه علم شیمی ... آب و وجود نداریم.

۱۹- چند شیء مثال بزنید که هستی و چیستی آن برای شما واضح است.

پاسخ: همان پاسخی که برای سوال ۱ تکمیل گزاره ها نوشتید، مانند درخت و ماژیک و تخته و...

۲۰- برخی امور را مثال بزنید که هستی شان برایتان روشن است اما از چیستی آنها بی اطلاع هستید.

پاسخ: همان پاسخی که برای سوال ۲ تکمیل گزاره ها نوشتید، مانند ماوراءالطبیعه، سایه یک فرد ناشناس

۲۱- چند مثال برای امری که چیستی مشخصی در ذهن شما دارد اما تاکنون در جهان خارج موجود نشده است، بزنید.

پاسخ: همان پاسخی که برای سوال ۳ تکمیل گزاره ها نوشتید، مانند شخصیت های انیمیشنی، دیو و غول و سیمرغ و...

۲۲- نکته(یادداشت شود): قدم سوم برای شناخت دو مفهوم هستی و چیستی آشنایی با تمایز این دو مفهوم در ذهن است، اما در جهان خارج از ذهن ما یک واقعیت یگانه و یک مصداق واحد داریم که دو مفهوم وجود و ماهیت را از آن استخراج می کنیم.

صفحه ۵

۲۳- نکته(زیر آن خط کشیده شود): خط اول: ابن سینا... نامیده

۲۴- نکته (زیر آن خط کشیده شود): خط سوم و چهارم: او می گوید در دو... متفاوت است.

۲۵- استدلال ابن سینا مبنی بر مغایرت وجود و ماهیت را به طور خلاصه توضیح دهید./به عقیده ابن سینا توضیح دهید که آیا فهم ما از قضیه (انسان حیوان ناطق است) با قضیه (انسان موجود است) یکسان است؟ چرا؟

پاسخ (یادداشت شود): ابن سینا می گوید در گزاره های (انسان حیوان ناطق است) و (انسان موجود است)، حمل وجود بر انسان با حمل حیوان ناطق بر انسان متفاوت است. زیرا انسان به وسیله حیوان ناطق تعریف شده و حیوان و ناطق از اجزای تعریفی انسان هستند و چیستی او را تشکیل می دهند و مفهوم انسان و حیوان ناطق از هم جدایی ناپذیرند، پس حمل آن بر انسان نیازی به دلیل ندارد زیرا جزو ذات و چیستی انسان است. اما حمل وجود بر انسان چون جزو ذات و اجزای تعریفی آن نیست، نیاز به دلیل دارد و این دلیل از طریق حس و تجربه یا عقل محض به دست می آید. پس انسان به عنوان یکی از چیستی ها با مفهوم وجود مغایر است و رابطه ذاتی میان آنها برقرار نیست.

۲۶- از نظر ابن سینا حمل مفهوم حیوان ناطق بر مفهوم انسان چگونه است؟

پاسخ: خط پنجم، در عبارت انسان حیوان ... به کار می رود.

۲۷- چرا حمل مفهوم حیوان ناطق بر انسان به دلیل نیاز ندارد؟/چرا در قضیه (انسان حیوان ناطق است) حمل محمول بر موضوع نیازی به دلیل ندارد؟

پاسخ: خط ۱۲: چون حیوان ناطق همان ... انسان حمل کنید.

۲۸- آیا برای حمل مفهوم وجود بر انسان نیازمند دلیل هستیم؟ توضیح دهید.

پاسخ: خط ۱۵: برای اینکه مفهوم ... میان آنها برقرار نیست.

۲۹- رابطه بین دو مفهوم انسان و وجود چگونه است؟/ چرا در عبارت (انسان موجود است) مفهوم وجود از انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی گیرد؟

پاسخ(یادداشت شود): در عبارت (انسان موجود است) مفهوم وجود از انسان جداست و جزء تعریف آن نیست، بنابراین میان (انسان) به عنوان یک چیستی و (وجود) رابطه ذاتی برقرار نیست. بنابراین حمل وجود بر هر چیستی از جمله انسان نیازمند دلیل است.

۳۰- چرا نمی توان پرسید چه عاملی باعث می شود (حیوان ناطق) را بر (انسان) حمل کنید؟

پاسخ: خط ۱۲ تا ۱۳: چون حیوان ناطق... به دلیل نیاز ندارد.

۳۱- دلایل حمل شایع صناعی چگونه به دست می آیند؟

پاسخ(یادداشت شود): حس و تجربه- عقل محض

۳۲- نکته(یادداشت شود): قدم چهارم برای شناخت دو مفهوم هستی و چیستی، آشنایی با دلایل مغایرت این دو مفهوم از یکدیگر است.

۳۳- نکته(زیر آن خط کشیده شود): پاورقی ۲ خط اول تا چهارم: فلاسفه و منطق دانان ... از نوع شایع صناعی است.

۳۴- منظور از حمل ضروری و غیر ضروری چیست؟ مثال بزنید.

پاسخ(یادداشت شود): هر گاه در یک قضیه محمول جزء ذات و تعریف موضوع یا مترادف آن باشد حمل محمول بر موضوع ضروری است و نیازی به دلیل ندارد، مانند انسان حیوان ناطق است. اما اگر محمول جزء ذات یا تعریف موضوع نباشد حمل غیر ضروری است و نیاز به دلیل دارد مانند انسان مهربان است.

صفحه ۶

۳۵- اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود، آیا مشکلی پیش می آمد؟

پاسخ (یادداشت شود): اگر مفهوم وجود عین ماهیت یا جزء آن بود، باید با آمدن هر ماهیت به ذهن آن ماهیت در خارج از ذهن هم وجود داشته باشد، این در حالی است که برخی از ماهیت ها

مثل غول یا سیمرغ وجود خارجی ندارند. همچنین همه ماهیت ها هم معنا می شدند، و ممکن الوجود هم نداشتیم. پس وجود و ماهیت از هم جدا هستند.

۳۶- یکی از اساسی ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی چیست؟

پاسخ (یادداشت شود): مغایرت وجود و ماهیت یا فرق بین ماهیت و وجود

۳۷- بیان دقیق و توجه خاص ابن سینا به بحث نسبت وجود و ماهیت چه تاثیری بر

عقاید فلسفی در تفکر اسلامی داشت؟

پاسخ: خط اول تا پنجم: به علت توجه خاص... وجوب و امکان نیز می باشد.

۳۸- مبحث مغایرت وجود و ماهیت پایه کدام یک از برهان های ابن سینا قرار گرفت؟

پاسخ: خط ۴ تا ۵: این نظر پایه ... نیز می باشد.

۳۹- نکته(زیر آن خط کشیده شود): خط اول و دوم: به علت توجه خاص... قرار گرفت.

۴۰- مکتب فلسفی تومیسم در اروپا چگونه شکل گرفت؟

پاسخ: خط ۷ تا ۱۱: یکی از فیلسوفان بزرگ .. در جریان است.

صفحه ۷

۴۱- فلسفه تومیسم متکی به دیدگاه های کدام فیلسوفان بود و چه نتایجی داشت؟

پاسخ: خط اول تا پنجم: او که در قرن... برقرار کنند.

۴۲- نکته(زیر آن خط کشیده شود): خط ششم تا هفتم: این نظر ابن سینا ... ادامه یافته

است.

۴۳- سوال (۱، ۳ و ۴ به کار ببندیم) مهم است و جزو سوالات یادداشت شود.